

SA - 471

IV Semester B.Com. Examination, April/May 2015
(2012-13 and Onwards) (Freshers + Repeaters)

LANGUAGE SANSKRIT - IV

Bhaimiparinaya Nataka Sangraha (Acts V-IX) and Kamandaka Nitisara

Time : 3 Hours

Max. Marks : 100

Instruction : Answer in Sanskrit, Kannada or English.

I. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिखत ।

(2×12=24)

ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ :

Answer any two questions :

1) पुष्करस्य पात्रचित्रणं कुरुत ।

ಪುಷ್ಕರನ ಪಾತ್ರ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಮಾಡಿ.

Sketch the character of Pushkara.

2) दमयन्तीदुर्गसेनयोः प्रसङ्गं अधिकृत्य लिखत ।

ದಮಯಂತಿ ದುರ್ಗಸೇನರ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Write about the incident of Damayanti and Durgasena.

3) 'बाहुकोद्वेगम्' अधिकृत्य प्रबन्धम् लिखत ।

'ಬಾಹುಕೋದ್ವೇಗ' ವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on 'Bahukodvegam'.

II. चतुर्णां श्लोकानाम् अनुवादं कृत्वा भावं विवृणुत ।

(4×6=24)

ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ಭಾವವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain any four of the following stanzas.

1) युद्धेरन्यदुरासदो नल इति ख्यातिस्तथैवैधताम्

ಅಕ್ಷೇವ ವಿಜಿತಯ ತಂ ಸದಯಿತಂ ಪ್ರಚ್ಯಾವ್ಯ ರಾಜ್ಯಾತ್ವಸ್ವಕಾತ್ ।

निस्सवौ तौ विघटय्य भर्तृविरहाद एकाकिनीं तां प्रियां

ತೈಸ್ತೈಶ್ಚಾಡುಶತೈಃ ಪ್ರಲೋಭ್ಯ ವಶಯನ್ ಭೋಕ್ಷಾಮಿ ಮೋಕ್ಷಾಮಿ ಕಿಮ್ ? ॥

P.T.O.

2) किमिदम् अभिदधासि क्षत्रियाणी त्वमेवम् ?

विगतविमतभीतिर्वीरवर्यः पिता मे ।

अहह किमु तदानीं व्यस्मरच्छस्त्रशास्त्रं ?

किमुत सपदि बाहू निद्रितौ मुद्रितौ वा ? ॥

3) त्वमेकवासाः अहमेकवासाः

शीता निवासाः कठिनाः प्रवासाः ।

लोके प्रहासाय ममेतिहासाः

देहे जिहासाऽद्य शुभाऽऽवहा सा ॥

4) विभवश्च विवेकश्च स्नेहस्सत्यं दया सुखम् ।

सर्वमेतन्मया त्यक्तम् अद्य त्वां त्यजता वने ॥

5) दर्या झर्या दुर्गमे दुर्गमध्ये

मार्गे मार्गे मार्गणं मे वृथाऽभूत् ।

कष्टं कष्टं कर्णधारेण शून्या

मध्ये सिन्धोनौरिवाऽऽसं विमृष्टा ॥

6) कार्यस्य चिन्ता, करणस्य चिन्ता,

कामस्य चिन्ता, कलहस्य चिन्ता ।

धनस्य चिन्ता, निधनस्य चिन्ता

चिन्ताविहीनो न हि कश्चिदस्ति ॥

III. कन्नडभाषया आंग्लभाषया वा अनुवदत ।

(1×10=10)

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿ.

Translate into English.

कलि : ततस्तदभिनिविष्टमनाः तां परिणीय वशयितुं कुण्डिनं नगरमगमम् । तावदेव सा नलेन परिणीतेति स्वयंवरस्थानात्स्वर्गमधिगच्छतो महेन्द्रात् अनुश्रुत्य प्रज्वलितः तदपजिहीर्षया निषधान् अयासिषम् ।

द्वारः ततस्ततः ?

कलिः अयं नलदमयन्त्योर्विघटनोपायं विचिन्तयन् कश्चित्कालम् अपानयम् ।

द्वारः अत्र किञ्चित्पृच्छामि, शुद्धान्तं प्रविश्य कुतो बलान्नापहता सा ?

अथवा/ಅಥವಾ/OR

दुर्गसेनः हन्त, ममायमवसरः प्राप्तः (सप्रमोदं शिरश्चलयन्) सोऽहमिदानीं मृगयाप्रसङ्गेन मुग्धहरिणीग्रहणाय प्रवृत्तेन महाराजपुष्करेण रहसि समाज्ञप्तोऽस्मि स्वजनप्रोत्साहनाय । (विचिन्त्य) तदिदानीम् अहमपि दुर्गमेऽस्मिन्वने समन्विष्यामि तां मुग्धहरिणीम् । साध्यंश्च साध्यजातं स्वामिप्रसादस्य पात्रीभूय स्थिरीकरिष्यामि वनराज्याधिपत्यम् । एवञ्च स्वकार्यं स्वामिकार्यञ्च निर्वर्त्येत । अतो ममायमवसरः प्राप्तः । (सप्रमोदं कुहूरुतेन नृत्यति ।) (ततः प्रविशति दमयन्ती).

IV. त्रीणि वाक्यानि ससन्दर्भं विवृणुत ।

(3×4=12)

ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Explain with reference to context **any three** sentences :

- 1) उपायेन हि यच्छक्यं न तच्छक्यं पराक्रमैः ।
- 2) देव ! कर्तव्यमनालोच्य न कर्तव्यं खलु ।
- 3) कान्तागुणास्ते त्वयि सम्प्लवन्ते ।
- 4) भल्लूकहस्तपतितेवाऽस्मि ।
- 5) बलाद् आकृष्यमाणा चेत् सरसा विरसा भवेत् ।
- 6) देवो न जानाति कुतो मनुष्यः ।

V. द्वयोः लघुटिप्पणी लिखत ।

(2×5=10)

ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two** of the following :

- 1) द्वापरः ।
- 2) विष्कम्भकः ।
- 3) वामदेवः ।
- 4) भरतवाक्यम् ।

VI. कामन्दकीय नीतिसारोक्त राजपरिवारमधिकृत्य प्रबन्धमेकं लिखत । (1×12=12)

ಕಾಮಂದಕೀಯ ನೀತಿಸಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ರಾಜಪರಿವಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on kings courtiers as told in Kamandakeeya Neetisara.

अथवा/ಅಥವಾ/OR

मनुस्मृतिमधिकृत्य प्रबन्धमेकं लिखत ।

ಮನುಸ್ಮೃತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on Manu Smriti.

VII. द्वयोः लघुटिप्पणी लिखत । (2×4=8)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two** of the following :

- 1) नारदस्मृतिः ।
- 2) कामन्दकीय नीतिसारः ।
- 3) पराशर स्मृतिः ।
- 4) सप्ताङ्गं राज्यमुच्यते ।

III. कत्रडभावया आरुकावया वा अनुवस्त ।

(01-02/2021) कत्रडभावया आरुकावया वा अनुवस्त ।

Translate into English

कलिः तत्रस्तदा...
स्वयं...
अवधि...

द्वयः ततस्ततः...

कलिः अथ...

द्वयः अत्र...

अथवा/ಅಥವಾ/OR

1. कामन्दकी (5)

2. पराशर (8)

3. सप्ताङ्ग (3)